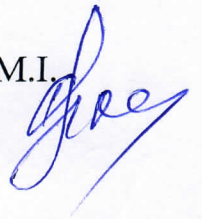

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

Затверджено

на засіданні кафедри теорії літератури
та порівняльного літературознавства
філологічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри Гнатюк М.І.

Силабус із навчальної дисципліни
«Література та мистецтво в контексті суспільних змін»,
що викладається в межах ОП «Літературна творчість»
другого (магістерського) освітньо-наукового рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2025

Силабус курсу «Література та мистецтво в контексті суспільних змін»

2025/2026 навчального року

Назва курсу	Література та мистецтво в контексті суспільних змін
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література (ОП «Літературна творчість»)
Викладачі курсу	доц. Федорів Уляна Миколаївна
Контактна інформація викладачів	ulyana.fedoriv@lnu.edu.ua +380675821554
Консультації по курсу відбуваються	четвер, 11.30-12.30
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/literatura-ta-mystetstvo-v-kontekstisuspilnyh-zmin
Інформація про курс	Нормативний курс «Література та мистецтво в контексті суспільних змін» належить до дисциплін, які сприяють фаховій підготовці філолога та готують до вузької наукової спеціалізації. Курс розрахований на студентів другого року навчання магістратури філологічного факультету, а отже, він передбачає актуалізацію знань, здобутих під час навчання впродовж п'яти попередніх років. Однією з основних форм роботи є лекції, завдання яких – зорієнтувати студента в основних тенденціях дослідження літератури та мистецтва в контексті суспільних змін, означити найважливіші та найскладніші питання. Практичні заняття частково поєднані з лекціями спільними теоретичними темами. На практичних заняттях студенти мають змогу висловити власні міркування з приводу тієї чи іншої проблеми, з'ясувати для себе незрозумілі питання. Рекомендована література, необхідна для опрацювання на практичне заняття, є у вільному доступі (ксерокопії праць) на кафедрі теорії літератури та порівняльного літературознавства. Курс передбачає презентацію студентських проєктів за обраною темою.
Коротка анотація курсу	Курс апелює до історії та теорії літератури, соціології літератури та мистецтвознавства. Курс спонукає студентів замислитися над особливістю взаємозв'язку літератури та суспільства, над значимістю впливу соціальних механізмів на літературний процес. У його рамках увагу зосереджено на процесах формування та деформування літературного канону, на особливостях реакції літератури та мистецтва на суспільний розвиток та соціальні катаклізми тощо.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – навчити студентів комплексно розуміти специфіку літератури та мистецтва в контексті суспільних змін. Завдання: <ul style="list-style-type: none"> • ознайомити студентів із основними підходами дослідження літератури та мистецтва в контексті суспільних змін; • розглянути історичні етапи дослідження літератури як соціального інституту; • зорієнтувати слухачів у полі основних ідей соціологічного підходу вивчення літератури та мистецтва; • продемонструвати можливості «різночитання» художніх текстів у залежності від суспільних змін;

	<ul style="list-style-type: none"> • навчити студентів самостійно мислити; • розвивати вміння вести дискусію, обґрунтовувати власну позицію; • виробити навички наукового літературознавчого аналізу художнього твору.
<p style="text-align: center;">Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті / Ассман Аляйда / Пер. з нім. К. Дмитренко, Л. Доронічева та О. Юдіна, наук. ред. О. Юдіна. Київ : Ніка-Центр, 2012.– 440 с. 2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Гарольд Блум ; [пер. з англ. Р. Семківа]. – К. : Факт, 2007. – 720 с. 3. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми / Тамара Гундорова. – Київ : Грані-Т, 2013. – 548 с. 4. Іванушкин В. Проблема читачівства та її вивчення / В. Іванушкин ; Український інститут книгознавства. – К. : [б. в.], 1926. – 32 с. 5. Поліщук Я. Реактивність літератури / Ярослав Поліщук. – К. : Академвидав, 2016. – 192 с. 6. Постколоніалізм. Генерації. Культура / [за ред. Т. Гундорової, А. Матусяк]. – К. : Лаурус, 2016. – 336 с. 7. Рікер П. Ідеологія та утопія / Поль Рікер ; [пер. з англ. В. Верлока]. – К. : Дух і літера, 2005. – 386 с. 8. Саїд Е. Орієнталізм / Едвард Саїд ; [пер. з англ. В. Шовкун]. – К. : Основи, 2001. – 511 с. 9. Семашко О. Соціологія мистецтва : навч. посібник / О. Семашко. – Львів : Магнолія плюс, 2006. – 224 с. 10. Соціологія культури : навч. посібник / О. М. Семашко, В. М. Піча, О. І. Погорілий та ін. / [за ред. О. М. Семашка, В. М. Пічі]. – К. : Каравелла, Львів : Новий Світ-2000, 2002. – 334 с. 11. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура. Вступний курс / Джон Сторі ; [пер. з англ. С. Савченка]. – Харків : Акта, 2005. – 359 с. 12. Агеєва В. Проти культурної амнезії. Есеї про національну пам'ять та ідентичність. Віхола. 2025. 13. Мокрик Р. Культурна колонізація. Страх, приниження та опір України в радянській імперії. Київ: Локальна історія. 2025. 14. Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс/гендер/жанр / Софія Філоненко. – Донецьк : ЛАНДОН–XXI, 2011. – 432 с. 15. Юрій М. Соціологія культури : навч. посібник / М. Юрій. – К. : Кондор, 2006. – 302 с. 16. Alexander J. Cultural Trauma and Collective Identity / Alexander J. The Meaning of Social Life. A Cultural Sociology. - Oxford: Oxford University Press, 2003. 17. Ashcroft B. The Empire Writes Back: Theory and Practice in Post-Colonial Literatures / B. Ashcroft, G. Griffiths, H. Tiffin. – L. & N.Y. : Routledge, 2010. – 283 p. 18. Eaglton T. Criticism and Ideology: A Study in Marxist Literary Theory / Terry Eaglton. – London : Humanities Press, 1976. – 191 p. 19. Fanon F. Black Skin, White Masks / Frantz Fanon. – New York : Grove Press, 1967. – 232 p.

Допоміжна

20. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко ; З. Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. / Тамара Гундорова. – К. : Факт, 2008. – 284 с.
21. Євромайдан. Лірична хроніка : [поетич. колекція] / мал. М. Рудської ; дизайн обкл. М. Шкварка. – Брустурів : Дискурсус, 2014. – 46 с.
22. Євромайдан: хроніка в новелах / упоряд. В. Карп'юк ; дизайн обкл. М. Шкварок. - Брустурів : Дискурсус, 2014. – 213 с.
23. Євромайдан: хроніка відчуттів. – К. : Дискурс, 2014. – 151 с.
24. Завадський Ю. Віртуальна література. Нарис типології та поетики / Юрій Завадський. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2009. – 130 с.
25. Захарчук І. Війна і слово: мілітарна парадигма літератури соціалістичного реалізму / Ірина Захарчук. – Луцьк : Твердиня, 2008. – 407 с.
26. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен / Марія Зубрицька – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
27. Іванушкин В. Проблема читачівства та її вивчення / В. Іванушкин ; Український інститут книгознавства. – К. : [б. в.], 1926. – 32 с.
28. Поліщук Я. Сім поглядів на війну. Київ: Дух і літера. 2025.
29. Огар Е. Дитяча книга в українському соціумі : (досвід перехідної доби) : монографія / Емілія Огар ; [редактор Ольга Катола]. – Львів : Світ, 2012. – 320 с.
30. Сеньківський В. М. Читання як проблема вільного часу: за результатами соціолого-статистичних досліджень : моногр. / Сеньківський В. М., Олянишен Т. В., Штангрет А. М., Мельников О. В. ; Українська академія друкарства. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2008. – 158 с.
31. Сивокінь Г. М. Художня література і читач: з досвіду конкретно-соціологічних спостережень / Г. М. Сивокінь ; Академія наук Української РСР, Інститут літератури ім.Т. Г. Шевченка. – К. : Наукова думка, 1971. – 148 с.
32. Сивокінь Г. У вимірах сприймання. Теоритичні проблеми художньої літератури, її історії та функцій / Григорій Сивокінь. – К. : Фенікс, 2006. – 304 с.
33. Соцреалистический канон / [под общ. ред. Х. Гюнтера, Е. Добренко]. – СПб. : Академический проект, 2000. – 1040 с.
34. Томпсон Ева М. Трубадури імперії: Російська література і колоніалізм / Е. Томпсон ; пер. з англ. М. Корчинської. – К. : Основи, 2006. – 368 с.
35. Шкандрій М. В обіймах імперії: Російська і українська літератури новітньої доби / Мирослав Шкандрій ; пер. з англ. П. Таращук. – К. : Факт, 2004. – 496 с.
36. Aarseth E.J. Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature. — Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press, 1997. — 203 p.
37. Fast P. Ideology, Aesthetics, Literary History: Socialist Realism and Its Others / Piotr Fast. – Frankfurt/M. : Peter Lang, 1999. – 144 p.

Інформаційні ресурси

38. Гулевич Є. Культурні практики читання [Електронний

	<p>ресурс] / Євген Гулевич. – Режим доступу : http://www.anthropos.lnu.edu.ua /jspui/handle/123456789/779.</p> <p>39. Гундорова Т. Постколоніальний роман генераційної травми та постколоніальне читання на Сході Європи [Електронний ресурс] / Тамара Гундорова . – Доступно з: http://uamoderna.com/md/hundorova-postkolonial-novel-generational-trauma</p> <p>40. Дзюба Н. Дитяче читання очима бібліотекаря[Електронний ресурс] / Н. Дзюба // Світ дитячих бібліотек. – 2003. – режим доступу http://www.chl.kiev.ua/UKR/magazin/Svit_n5/dzyba.htm - 20.63 Кб</p> <p>41. Кравченко С. В. Читання як соціокультурний феномен в епоху глобалізації: спроба осмислення та програмно-цільові підходи [Електронний ресурс] / С. В. Кравченко. –</p> <p>42. Новальська Т. Український читач у бібліотекознавчих дослідженнях (кінець XIX – початок XXI ст.) : моногр. / Тетяна Новальська. – К. : [б. в.], 2005. – 250 с. – Режим доступу : http://yunistlibr.rv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=360&Itemid=140</p> <p>43. http://bourdieu.name/taxonomy/term/2</p> <p>44. Swirski P. Popular and Highbrow Literature: A Comparative View. — Vol.1. — № 4. — Purdue University Press, 1999. 29. – Режим доступу : // http://docs.lib.purdue.edu/clcweb/vol1/iss4/4</p>
Тривалість курсу	Один семестр (3)
Обсяг курсу	90 годин (16 лекційних + 16 практичних + 58 самостійної роботи); 3 кредити ЄКТС
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ключові поняття і терміни, пов'язані з соціологічним підходом вивчення літератури та мистецтва; • витоки та основні етапи соціологічного підходу до літератури; • основні механізми суспільної обумовленості канонотворчого процесу; • особливості трансформації рецептивного поля у залежності від суспільно-політичних змін; • поняття мультикультуралізму в літературі; • суть постколоніального пере-прочитання текстів; • специфіку масова літератури як індустрії; • поняття «мережевої літератури», «медіатексту», «літератури перформансу» тощо. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіти термінологічним апаратом сучасної теорії літератури; • характеризувати основні тенденції соціологічного підходу до літератури; • аналізувати та інтерпретувати художні твори; • здійснювати пошук інформації та застосовувати її на практиці; • готувати та презентувати наукові доповіді та проекти; <p>брати участь у дискусії, коректно відстоювати власну думку.</p> <p>Навчальна дисципліна спрямована на формування таких загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і</p>

письмово.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

фахових компетентностей:

ФК 4. Здатність систематизувати, аналізувати та структурувати мовний і літературний матеріал з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; інтерпретувати й порівнювати художні твори та їх переклади в європейському та світовому контексті.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 12. Усвідомлення особливостей розвитку літератури та специфіки художніх творів як індивідуалізованого втілення колективного культурного досвіду.

та досягнення програмних результатів навчання:

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та обґрунтовувати її як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного мовного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 19. Аналізувати явища української літератури в європейському та світовому контексті.

ПРН 20. Інтерпретувати художні твори як індивідуалізоване втілення колективного культурного досвіду.

ПРН 21. Працювати у сфері перекладацької діяльності як однієї зі складових літературної творчості та компаративістики.

ПРН 22. Досліджувати літературу в контексті суспільних змін, зокрема аналізувати та оцінювати ринок літературної продукції в

	умовах війни.
Ключові слова	Література, мистецтво, літературне поле, соціологія літератури, канон, масліт, методологія, читання, гегемонія, цензура, культурна пам'ять, мілітарна література.
Формат курсу	Очний; лекційний і практичний
Теми	<p>Змістовий модуль 1. Соціологічний підхід до літератури: основні етапи та специфіка розвитку.</p> <p>Тема 1. Література як соціальний інститут: основні напрями дослідження</p> <p>Практичне заняття №1. Література як соціальний інститут: основні напрями дослідження</p> <p>Тема 2. Літературний канон та суспільні фактори впливу на літературу.</p> <p>Практичне заняття №2. Проблема деформації канону в контексті суспільних змін: основні напрями дослідження.</p> <p>Змістовий модуль 2. Література та мистецтво в контексті суспільних змін: основні напрями дослідження.</p> <p>Тема 3. Проблема масової та елітарної літератури в контексті суспільних змін.</p> <p>Практичне заняття № 3. Проблема масової та елітарної літератури в контексті суспільних змін.</p> <p>Тема 4. Трансформації в літературі та мистецтві: коміксова культура та зміна кордонів.</p> <p>Практичне заняття № 4. Презентація студентських проєктів</p> <p>Тема 5. Література та мистецтво в контексті суспільних змін: пере-відкривання «Іншого».</p> <p>Практичне заняття № 5. Презентація студентських проєктів.</p> <p>Тема 6. Читання як соціокультурний феномен.</p> <p>Практичне заняття № 6. Презентація студентських проєктів.</p> <p>Тема 7. Література Майдану: початок історії про Свободу та Гідність.</p> <p>Практичне заняття №7. Презентація студентських проєктів.</p> <p>Тема 8. Мистецтво, яке змінила війна: сучасна українська мілітарна література.</p> <p>Практичне заняття № 8. Роман Тамари Горіха Зерня «Доця» в контексті сучасної мілітарної прози.</p> <p>Підсумковий контрольний зріз</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Вступ до літературознавства, Методологія літературознавчих студій, Історія української літератури, Історія світової літератури
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<u>Методи навчання:</u> пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. <u>Методи викладу навчального матеріалу</u> – лекція, практичне заняття; консультація; дослідні роботи. <u>Наочні методи навчання</u> – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (проєктор). <u>Техніки:</u> навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.
Необхідне обладнання	комп'ютер з проєктором
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів. 2. Робота студента протягом семестру оцінюється за такими показниками: <ul style="list-style-type: none"> • активність на практичних заняттях – 20 балів. • презентація проєкту на обрану тему – 10 балів.

	<ul style="list-style-type: none"> • контрольний зріз – 15 балів. • написання есею – 5 балів. • усна відповідь на іспиті – 50 балів.
ТЕМАТИЧНІ БЛОКИ СТУДЕНТСЬКИХ ПРОЄКТІВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Література (з) війни: український досвід. 2. Расова «інакшість» у літературі. 3. Масове як елітарне: зміна канонів. 4. Дитина-читач у XXI ст.: покоління NEXT. 5. Ера «візуального» у літературі та мистецтві. 6. Література та війна: пошук нової мови. 7. Графічний роман як особлива жанрова форма. 8. Література XXI ст. та зміна канонів. 9. Особливості манги. 10. Мілітарний досвід сучасної української поезії. 11. Мілітарна література (не) для дітей. 12. Коміксова культура в Україні. 13. Література під «клаптиковою ковдрою» мультикультуралізму. 14. Особливості майданної лірики. 15. Література та мистецтво як індустрія: тиск економічного поля. 16. «Інший» як об'єкт та суб'єкт художньої літератури: квіртеорія у дії. 17. Проблема «маргіналізованих» у літературі: жінка-автор(ка)/жінка-читач(ка)/жінка-герої(ня). 18. Мистецькі та літературні проекти після 24.02.2022 р.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1-й тиждень, 2 год.	Тема 1. Література як соціальний інститут: основні напрями дослідження. Література і суспільство. Взаємозв'язок літератури та суспільства. Соціальні функції літератури. Завдання та цілі соціології літератури. Марксистська критика як теоретична основа соціології літератури. Соціальні механізми впливу на літературу. Теорія «літературного поля» П'єра Бурдьє.	Лекційне заняття	Бурдьє П. Практичний глуд. Київ: Український Центр духовної культури, 2003. 503 с. Бутиліна, О. В. Концепція поля та капіталу П. Бурдьє в поясненні феномена маргінальності // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ.	Завдання та цілі соціології літератури. Марксистська критика як теоретична основа соціології літератури. Соціальні механізми впливу на літературу. Теорія «літературного поля» П'єра Бурдьє. 2 год	Жовтень 2025

			2014, № 3 (66). С. 232-240. http://bourdieu.name/taxonomy/term/2		
1-й тиждень, 2 год	Практичне заняття №1. Література як соціальний інститут: основні напрями дослідження. Література і суспільство. Взаємозв'язок літератури та суспільства. Соціальні функції літератури. Завдання та цілі соціології літератури. Марксистська критика як теоретична основа соціології літератури. Соціальні механізми впливу на літературу. Теорія «літературного поля» П'єра Бурдьє. Аналіз праці «Поле літератури».	Практичне заняття	Бурдьє П. Практичний глуд. Київ: Український Центр духовної культури. 2003, 503 с. Бутилiна, О. В. Концепція поля та капіталу П. Бурдьє в поясненні феномена маргінальності // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2014, № 3 (66). С. 232-240. http://bourdieu.name/taxonomy/term/2	Підготовка до практичного заняття. 4 год	Жовтень 2025
2-й тиждень, 2 год.	Тема 2. Літературний канон та суспільні фактори впливу на літературу. Проблема деформації канону в контексті суспільних змін: основні напрями дослідження. Літературний канон: «культурна грамати́ка» чи «інструмент соціальної домінації». Суспільні чинники формування канону. Цензура в літературі: різновиди, причини, наслідки.	Лекційне заняття	Агеєва В. Канон як мистецтво пам'ятати // Сучасність. 2010, № 5. С. 153–163. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох; [пер. з англ. Р. Семківа]. Київ: Факт, 2007. 20 с. Павлишин М. Канон та іконостас // Канон та іконостас: літ.-крит. Статті Київ: Час, 1997. С. 184–198.	Проблема деформації канону в контексті суспільних змін. 2 год.	Жовтень 2025
2-й тиждень, 2 год.	Практичне заняття №2. Проблема деформації канону в контексті суспільних змін: основні напрями дослідження. Теорія літературного канону: основні підходи вивчення. Літературний канон як «феномен культурної пам'яті».	Практичне заняття	Агеєва В. Канон як мистецтво пам'ятати // Сучасність. 2010, № 5. С. 153–163. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох; [пер. з	Теорія літературного канону. 4 год	Жовтень 2025

	<p>Інституційна теорія літературного канону та суспільні чинники його формування. Цензура в літературі: різновиди, причини, наслідки.</p>		<p>англ. Р. Семківа]. Київ: Факт, 2007. 20 с. Павлишин М. Канон та іконостас // Канон та іконостас: літ.-крит. Статті Київ: Час, 1997. С. 184–198. Федорів У. Поле влади та літературний канон: до проблеми взаємодії // Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія філологічна. 2008. Вип. 44, ч. 2. С. 15–22.</p>		
<p>3-й тиждень, 2 год.</p>	<p>Тема 3. Проблема масової та елітарної літератури в контексті суспільних змін. Масова та елітарна літератури: критерії розмежування. Специфіка та основні функції масової літератури. Масова література як індустрія. Основні підходи дослідження масліту. Масова література та глобалізація.</p>	<p>Лекційне заняття</p>	<p>Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс / гендер / жанр. Донецьк : ЛАНДОН–XXI, 2011. 432 с. Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. Київ: Факт, 2008. 284 с. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура. Вступний курс ; пер. з англ. С. Савченка. Харків: Акта, 2005. 359 с.</p>	<p>Масова література як індустрія. Основні підходи дослідження масліту. 2 год.</p>	<p>Жовтень 2025</p>
<p>3-й тиждень, 2 год.</p>	<p>Практичне заняття № 3. Проблема масової та елітарної літератури в контексті суспільних змін. Масова та елітарна літератури: критерії розмежування. Специфіка та основні функції масової літератури. Масова література як індустрія. Основні підходи дослідження масліту. Масова література та глобалізація .</p> <p>Практичне завдання. Написання та обговорення есеїв</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс / гендер / жанр. Донецьк : ЛАНДОН–XXI, 2011. 432 с. Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. Київ: Факт, 2008. 284 с. Сторі Дж. Теорія культури та масова культура.</p>	<p>Масова література як індустрія. Основні підходи дослідження масліту. 4 год.</p>	<p>Жовтень 2025</p>

	на тему «Умовні межі високого та низького» (на прикладі твору, обраного студентом/студенткою).		Вступний курс ; пер. з англ. С. Савченка. Харків: Акта, 2005. 359 с.		
4-й тиждень, 2 год.	Тема 4. Трансформації в літературі та мистецтві: коміксова культура та зміна кордонів. Комікси як особливий вид мистецтва. Графічний роман: специфіка жанру. Манга як національний варіант коміксової форми.	Лекційне заняття	Підпригора С. Графічна проза як художній експеримент: український вимір // Вісник Черкаського університету. Серія: Філологічні науки, 2016. №1 (2). С. 55-62. Почепцов Г. Комікси як засіб транслявання соціальних смислів. Mediasapiens. 2012. URL: http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/manipulation/komiksi_yak_zasib_translyuvannya_sotsialnikh_smisliv/ Космацька Н. Нарис з історії виникнення і становлення жанру коміксу // Вісник Львівського університету. Серія: Іноземні мови, 2012. № 19. С. 141-147.	Комікси як особливий вид мистецтва. 2 год.	Жовтень 2025
4-й тиждень, 2 год.	Практичне заняття № 4. Презентація студентських проєктів.	Практичне заняття	Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія; пер. з англ. О. Погинайко. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с. Белов Д. Комікс як продукт інформаційної культури // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І.	Підготовка проєктів. 4 год.	Жовтень 2025

			Вернадського, 2018. № 49. С. 83-103.		
5-й тиждень, 2 год.	Тема 5. Література та мистецтво в контексті суспільних змін: пере-відкривання «Іншого». Дискримінація (расова, гендерна, релігійна, фізична et cetera) у літературі: проблема «відкриття канону». Проблема «центру» та «маргінесів». Мультикультуралізм та література.	Лекційне заняття	Висоцька Н. О. Дискусійні питання мультикультуралізму в американському соціумі // Концепція мультикультуралізму: зб. наук. праць. Київ: Стилос, 2005. С. 16-29. Ashcroft, B., Griffiths, G., Tiffin, H. The Empire Writes Back: Theory and Practice in Post-Colonial Literatures. L. & N.Y.: Routledge, 2010. 283 p. Fanon F. Black Skin, White Masks. New York : Grove Press, 1967. 232 p.	Мультикультуралізм та література. 4 год	Листопад 2025
5-й тиждень, 2 год.	Практичне заняття № 5. Презентація студентських проєктів.	Практичне заняття	Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія; пер. з англ. О. Погинайко. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с. Белов Д. Комікс як продукт інформаційної культури // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 2018. № 49. С. 83-103.	Підготовка проєктів. 4 год.	Листопад 2025
6-й тиждень, 2 год.	Тема 6. Читання як соціокультурний феномен. Зміна читацьких практик та модифікація парадигми авторських стратегій у контексті суспільного розвитку. Проблема	Лекційне заняття	Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен. Львів: Літопис, 2004. 352 с.	Проблема еволюції «читацької аудиторії» та трансформації «читацьких смаків». 4 год.	Листопад 2025

	<p>еволюції «читацької аудиторії» та трансформації «читацьких смаків». Читач-Дорослий та Читач-Дитина: проблема нечитання.</p>		<p>Іванушкин В. Проблема читачівства та її вивчення. Київ: [б. в.], 1926. 32 с. Гулевич Є. Культурні практики читання [Електронний ресурс] / Євген Гулевич. – Режим доступу : http://www.anthropos.lnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/779. Кравченко С. В. Читання як соціокультурний феномен в епоху глобалізації: спроба осмислення та програмно-цільові підходи. Режим доступу до журн.: http://yunistyliv.rv.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=360&Itemid=140</p>		
<p>6-й тиждень, 2 год.</p>	<p>Практичне заняття № 6. Презентація студентських проєктів.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія; пер. з англ. О. Погинайко. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с. Белов Д. Комікс як продукт інформаційної культури // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 2018. № 49. С. 83-103.</p>	<p>Підготовка проєктів. 4 год.</p>	<p>Листопад 2025</p>
<p>7-й тиждень, 2 год.</p>	<p>Тема 7. Література Майдану: початок історії про Свободу та Гідність. Літературний дискурс Євромайдану: знакові тексти та автори. Антологізувати пам'ять:</p>	<p>Лекційне заняття</p>	<p>Забужко О. Літопис самовидців: дев'ять місяців українського</p>	<p>Літературний дискурс Євромайдану: знакові тексти та автори.</p>	<p>Листопад 2025</p>

	літературні антології Революції Гідності. Сильові особливості майданної лірики. Майдан крізь призму альтернативного мистецтва.		спротиву. Київ: Комора, 2014. 312 с. Мухарський А. Майдан. (Р)Еволюція духу Київ: Наш формат, 2014. 312 с. Євромайдан: хроніка відчуттів. Київ: Дискурс, 2014. 151 с. Євромайдан: хроніка в новелах / упоряд. В. Карп'юк ; дизайн обкл. М. Шкварок. Брустурів: Дискурсус, 2014. 213 с. Євромайдан. Лірична хроніка: [поетич. колекція] / мал. М. Рудської ; дизайн обкл. М. Шкварка. Брустурів: Дискурсус, 2014. 46 с. Нестерович Є. Менше пафосу. Українські книги про майдан [Електронний ресурс]. – Доступно з: http://culture.lb.ua/news/2014/09/04/278312_menshe_pafosu_ukrainski_knigi_pro.html Поліщук Я. Реактивність літератури. Київ: Академвидав, 2016. 192 с.	4 год.	
7-й тиждень, 2 год.	Практичне заняття № 7. Презентація студентських проєктів.	Практичне заняття	Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія; пер. з англ. О. Погинайко. Київ: Смолоскип, 2008. 360 с. Белов Д. Комікс	Підготовка проєктів. 4 год.	Листопад 2025

			як продукт інформаційної культури // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 2018. № 49. С. 83-103.		
8-й тиждень, 2 год.	<p>Тема 8. Мистецтво, яке змінила війна: сучасна українська мілітарна література.</p> <p>Травматичний досвід війни та українська література ХХІ ст. «Війна на Донбасі» та її літературна презентація: знакові тексти та імена. Українська воєнна проза: проблематика та особливості оповіді. Вірші (з) війни: основні мотиви. Точка неповернення: українська сучасна література після 24 лютого 2022 р.</p>	Лекційне заняття	<p>Пухонська О. Поза межами бою. Дискурс війни в сучасній літературі. Брустурів: Дискурсус, 2022. «Поезія без укриття». Про біль і незламність. URL: https://litgazeta.com.ua/poetry/poeziia-bez-ukryttia-pro-bil-i-nezlamnist/ (10.04.2022)</p> <p>Бондар-Терещенко І. За спиною — 5 книг про АТО і довкола. URL: https://espreso.tv/article/2019/04/18/za-spynoyu_5_knyg_pro_ato_i_dovkola</p> <p>Калитенко Т. Нестерпна складність буття: література після війни. Доступно з: http://www.chytomo.com/news/nesterpna-skladnist-buttya-literatura-pislya-vijni</p> <p>http://zbruc.eu/node/38961</p> <p>Слапчук В. Війна як дискурс [Електронний ресурс] / В. Слапчук. — Доступно з: http://litakcent.com/2015/02/17/vijna-jak-dyskurs/</p>	Сучасна українська мілітарна література. 5 год	Листопад 2025

<p>8-й тиждень, 2 год.</p>	<p>Практичне заняття № 8. Роман Тамари Горіха Зерня «Доця» в контексті сучасної мілітарної прози. Сучасний український мілітарний роман: специфіка жанрово форми. Особливості репрезентації генераційної травми в романі. Покоління «Доць»: хто воно?</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Герасименко Н. Тамара Горіха Зерня. Доця: жінка на війні. URL: <https://litukraina.com.ua/2020/05/06/tamara-goriha-zernja-docja-zhinka-na-vijni/> (6.05.2020). 3. Гребенюк, Тетяна. „Роман „Доця” Тамари Горіха Зерня: стратегії творення ефекту співпричетності” // Studia Ukrainica Posnaniensia. 2020, Вип. 8(2), С. 203-213. Коцарев О. „Доця“: пригодницький роман про війну, який „проситься” в серіал. URL: <https://texty.org.ua/articles/99927/Doca_prygodnyckyj_roman_pro_vijnu_jakuj_prosytsya> [доступ 17.02.2020]. Пухонська О. Від історії до Донбасу: ідентичнісний простір війни в романі Тамари Горіха Зерня „Доця” // Закарпатські філологічні студії. 2021, Вип. 15. С. 207-212.</p>	<p>Прочитання роману Тамари Горіха Зерня «Доця». 5 год.</p>	<p>Листопад 2025</p>
----------------------------	--	--------------------------	---	---	----------------------